

Deel 1

Hoe het begon

Deze geschiedenis gaat terug tot 1924. Geert Bouwmeester is 22 jaar en administrateur van de onderlinge verzekeringsvereniging Nosokomos te Schoonhoven. Het bestuur gaat niet in op Geerts voorstel om de zaak uit te breiden en hij gaat het zelf proberen met een lening van 5000 gulden van vader Gerrit, die zelf ook nog een duit in het zakje doet. Dit is de aanzet tot de oprichting van het 'Goudsch Fonds tot Voorziening in de onkosten van Ziekenhuisverpleging'. Procuratiehouder Cees de Jong van de bank waar vader Bouwmeester directeur is, ziet er ook wel wat in en zal de administratie voeren. Hij stelt daartoe de overloop van zijn huis aan de Jeruzalemstraat beschikbaar als kantoor. Dat is tenminste ook niet op de lip van Schoonhoven, die ze zeker niet in het vaarwater willen zitten.

Kattensingel 91

De jonge Geert gaat letterlijk de boer op om zijn polissen te slijten. Ook zorgt hij voor een netwerk aan agenten. Een wervingscampagne van Geert Bouwmeester en Cees de Jong heeft een

flink aantal inschrijvingen tot gevolg. Door de continue uitbreiding verhuist het bedrijf naar steeds een groter kantoorpand. In die beginperiode wordt op Kattensingel 91 de Eerste Nederlandsche Maatschappij voor Ziekenhuisverpleging gehuisvest, waarvan De Jong en Bouwmeester Jr. de directie vormen. De zaak floreert als nooit tevoren: in september 1930 schrijven ze de honderduizendste contribuant in. Doch in tijden dat er veel moet worden uitbetaald, bijvoorbeeld bij ziekenhuisopnames, ontstaat er een nijpend kastekort. Maar ook deze periode heeft de maatschappij zo goed en zo kwaad als dat ging doorstaan.

Begin jaren dertig betreft de maatschappij kantoorpand Turfmarkt 120. In dat pand werken ze nog met een liftje: een eenvoudige houten bak met touw en katrol, dat met de hand bediend wordt en een directe en eenvoudige verbinding vormt met de eerste verdieping, waar de boekhoudafdeling zit. De boeken met de administratie van alle verzekerden per agentschap worden daarin getransporteerd om 's nachts veilig in de kluis op te laten bergen. Dit liftje wordt ook voor bijvoorbeeld koffie- en theevoorziening gebruikt, maar dit gaat niet altijd even zachtzinnig als de vooral jonge personeelsleden al dan niet opzettelijk de bak met kopjes met een flinke smak naar beneden laten komen. Scherven zijn soms het gevolg, maar ook blaren door het pijlsnel naar beneden halen van het touw.

Gouds wapen op theelepeltje

In de jaren dertig voert De Goudse nog geen grootscheepse collectieve reclame, wel wordt aan ieder die een nieuwe verzekerde aanbrengt

een zilveren theelepeltje cadeau gedaan bij wijze van jubileumactie. Op dit lepeltje staat het wapen van Gouda met in de middenbalk de letters MVZ. Deze actie levert vele nieuwe verzekerden op, want wie wil nou niet een dozijn van die lepeltjes sparen.

Het MVZ-gebouw

Nieuw gebouw aan het Stationsplein

In 1937 wordt de bedrijfsnaam gewijzigd in N.V. de Goudsche Maatschappij van Ziekenhuiskosten en ongevallenverzekering, officieel afgekort tot M.V.Z. Een jaar later betreft men het nieuwe kantoorgebouw aan het Stationsplein met rond de 40 personeelsleden, rekening houdend met een verdubbeling van dit aantal. Het aantal buitendienstmedewerkers en agenten bedraagt al ongeveer 400 personen. Enige jaren daarvoor is tegenover het station Hotel Restaurant La Station aangekocht. Eerst wil men dit pand verbouwen tot kantoorruimte, maar omdat een aantal belendende panden ook in bezit komt van de MVZ, rijst het idee hier een geheel nieuw gebouw neer te zetten. Dit is opmerkelijk in een tijd van crisis, malaise en toenemende werkloosheid. Er verrijst een voor die tijd hypermodern gebouw van beton, staal en glas met een bakstenen buitenkant. Er komt een bovenwoning in voor de huisbewaarder. De opening in september verricht Gerrit Bouwmeester met een uitgebreide receptie waar veel hoogwaardigheidsbekleders bij aanwezig zijn. Ook Nosokomos, waar de Bouwmeesters begonnen, ontbreekt niet en biedt het bestuur een zilveren presse-papier aan. Het kantoor van de M.V.Z. wordt het officiële beeldmerk, in verschillende hoedanigheden.

Bijkantoren

Om alle regio's in Nederland goed te kunnen besturen, komen er bijkantoren in Alkmaar, Apeldoorn, Breda, Leeuwarden en Venlo. Ook komen er filialen in Amsterdam en Rotterdam, die ruim twintig jaar bestaan. In Den Haag komt een eigen kantoor, maar als onderdeel van de buitendienst. Rond 1975 worden deze activiteiten vanuit Gouda voortgezet. Ruim tien jaar later volgt er een herstructurering van de verkooporganisatie en de buitendienst.

Er komt een opdeling in regio's met eigen kantoren. In 1984 opent het vernieuwde bijkantoor in Rotterdam zijn deuren, gevolgd door Eindhoven en Zwolle.

Maar met de komst van moderne communicatiemiddelen zijn kantoren op lokatie niet meer zo nodig en in 1998 worden ze dan ook gesloten.

Werken aan de toekomst

Al vele jaren probeert de regering een verplichte ziekenfondsverzekering in te voeren. De directie van de M.V.Z. voelt de bui al hangen en vreest dat vrijwillig verzekerden, die onder de loongrens gaan vallen, hun polis zullen opzeggen. Om het verlies voor te zijn introduceren ze ook andere verzekeringsvormen, vallend onder de afdeling Varia: de brandverzekering, de rijwielverzekering en de dienstbodeverzekering.

Een boekje met tips als je een dienstbode aanneemt.

Het in 1941 ingevoerde Ziekenfondsenbesluit is inderdaad van grote invloed op het verzekeringsbedrijf. Iedereen in loondienst die minder dan 3000 gulden per jaar verdient, is verplicht zich tegen ziektekosten te verzekeren bij een 'toegelaten ziekenfonds'.

De ziekenfondsen op hun beurt moeten aan bepaalde criteria voldoen en in hun naam de aanduiding 'algemeen ziekenfonds' voeren. De M.V.Z. voldoet hier echter niet aan. Er komen ineens veel opzeggingen, van de 250.000 ingeschrevenen wel 140.000.

Daarop stort het bedrijf zich op de verzekering ziektekosten tweede klas en dat blijkt bij de goeude burgerij aan te slaan. Na een half jaar is de winst van de nieuwe verzekeringen groter dan het verlies van de opzeggingen.

Hierna volgt al gauw de Aanvullende Verzekering, waarmee 'ligdagen' van meer dan 42 dagen gedekt worden. In die tijd was een lange ziekenhuisopname nog wel eens het geval.

De eerder genoemde rijwielverzekering is aanvankelijk een redelijk risicoloze aangelegenheid, maar als tijdens de bezetting op enorme schaal fietsen worden gestolen, blijkt deze regeling een behoorlijke verliespost te zijn.

Oorlog en bezetting

De Tweede Wereldoorlog breekt uit en een aantal werknemers worden opgeroepen voor de Arbeitseinsatz. Ook de directie moet het ontgelden: Cees de Jong wordt door de Duitsers in kamp Vught vastgehouden, dit zal een half jaar duren. Om de bevolking te intimideren en verzet te voorkomen, worden namelijk belangrijke lieden van vooraanstaande bedrijven gegijzeld. Het huis van Bouwmeester aan de Kattensingel richten de Duitsers in als Ortskommandantur en zijn auto, een bijzondere Buick, gaan de bezetters gebruiken. De familie moet elders onderdak vinden. Als er geruchten gaan dat Bouwmeester zal worden opgepakt, moet hij onderduiken. Op 4 november 1944 volgt het bombardement op het station in Gouda. Ravage op het Stationsplein: de wagens van Van Gend & Loos worden van het emplacement afgeslagen en liggen tegen de buitengevel. De ruiten in het trappenhuis liggen aan diggelen. Rondom de Goudse worden talrijke diepe bomkraters geslagen, maar het gebouw zelf blijft als een rots in de branding staan.

Uit veiligheidsoverwegingen besluit de directie de werkzaamheden zoveel mogelijk te verplaatsen. Een deel gaat naar de bovenverdieping van warenhuis Raming op de Kleiweg; deze ruimte staat leeg, omdat er toch niets te koop is.

Drie weken later, op 28 november, verschijnen er weer vliegtuigen boven het stationsgebouw; deze keer wordt het station geheel door brand verwoest. Weer blijft de Goudse als door een wonder gespaard.

Na de oorlog

De band tussen het personeel is in de oorlogsjaren versterkt en dat resulteert in de ontspanningsvereniging 'Assurantia', opgericht in augustus 1945.

Iedere week wordt een dubbeltje gespaard per personeelslid, vijf gulden per jaar; dit verdubbelt de directie, zodat het hele personeel met aanhang één keer per jaar wel een hele dag met bussen op stap gaat.

De directie heeft al voorzien dat alleen maatschappijen met de grootste buitendienst het zullen redden. Daarom begint De Goudse in 1946 vooral de buitendienst, maar ook de rest van het bedrijf uit te breiden.

In 1947 vindt de overname plaats van Levensverzekering Maatschappij 'Haarlem' van 1873, zodat De Goudse ook een toonaangevende levensverzekeraar wordt. Met deze maatschappij met een portefeuille van ongeveer dertig miljoen gulden verstevigt De Goudse haar positie. De 'Haarlem' is bijna vijftig jaar ouder dan het bedrijf, dat nu als moeder gaat fungeren, waarover in toespraken nogal eens grappen worden gemaakt.

Met deze uitbreiding is de M.V.Z. een algemene verzekeraar geworden, een van de grotere in het land. Tot september 1950 blijft de werkplek van de 'Haarlem' dezelfde, daarna verhuizen de overgebleven tien personeelsleden naar het Goudse kantoor.

Een behoorlijke bijdrage aan de grootte vormt ook de deelname in Irema het jaar daarop, dit is de N.V. Internationale Reassurantie Maatschappij, opgericht door een aantal verzekeringsmaatschappijen tezamen. De M.V.Z. participeert met 100.000,- gulden en uiteindelijk volgt in 1978 volledige overname.

Het blijkt dus dat De Goudse voortdurend meegaat met haar tijd en door overnames, maar ook expansie naar het buitenland een zeer stabiel instituut blijft en haar positie steeds weer weet te verstevigen. In het volgende deel komen nog veel meer zaken aan de orde.

(Bronnen: Ondernemers in Verzekeringen – De Goudse 1924-1999; door Vera Funke, 1999. Uit het dagboek van een 65-plusser – columns in 'Vogelvlucht' door H.D. Questro, 1979-1991. Website www.goudse.nl)

Deel 2

Geert Bouwmeester

De oprichter van de Goudse Verzekeringen, Geert Bouwmeester, had een niet te stuiten werkdrijf en had uit hoofde van zijn functie als directeur tal van nevenactiviteiten. Hij had zitting in talloze commissies en besturen. Hij had belangstelling voor boksen en beoefende die sport ook zelf actief. Daarnaast hadden auto's en racen zijn warme belangstelling. Hij was een weldoener en mecenas, waarvoor velen hem erkentelijk waren. Hij genoot er ook van om in de schijnwerpers te staan. Ter gelegenheid van zijn zestigste verjaardag geeft hij de stad Gouda een prachtig cadeau.

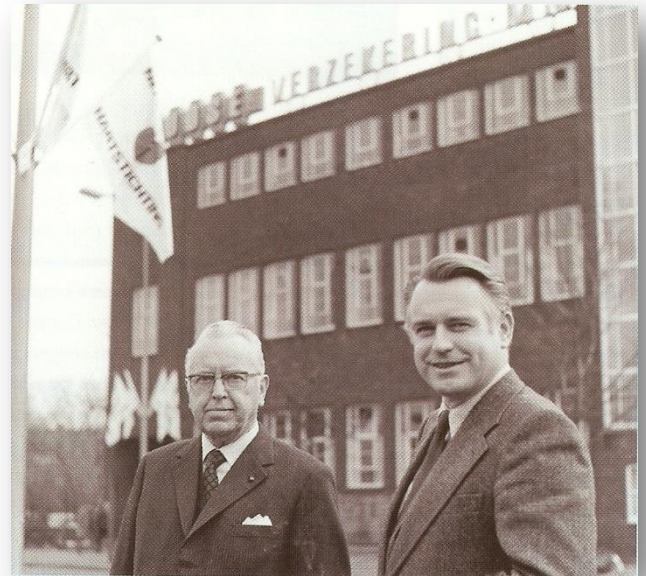
Het carillon aan de zijgevel van het stadhuis

Het is het klokkenspel dat aan de zijgevel van het stadhuis is aangebracht, waarbij elk half uur bewegende poppen in een bonte stoet naar buiten komen, begeleid door muzieklanken. Uitgebeeld wordt hoe graaf Floris V de stadsrechten aan Gouda overhandigd. Al bijna een halve eeuw kunnen de Gouwenaars en de vele toeristen en dagjesmensen genieten van dit minitheatertje.

Als De Goudse veertig jaar bestaat steekt burgemeester James de loftrumpet over Geert Bouwmeester en hij wordt bij die gelegenheid benoemd tot officier in de orde van Oranje-Nassau. Zes jaar later wordt hij bij zijn afscheid als directeur benoemd tot ereburger van de stad Gouda, wederom toegesproken door James over

zijn vele verdiensten voor deze stad.

De burgemeester noemt het toeval dat Bouwmeester in Schoonhoven is geboren, want het is Gouda dat trots is op zijn burger, die nu ook de Goudse Verzekeringen op de kaart zette, naast de kaarsen, kaas, stroopwafels en pijpen. Na zijn pensionering wordt hij adviseur van de directie, terwijl zijn zoon Ad de leiding krijgt.

Geert (links) en Ad (rechts) Bouwmeester

Ad Bouwmeester

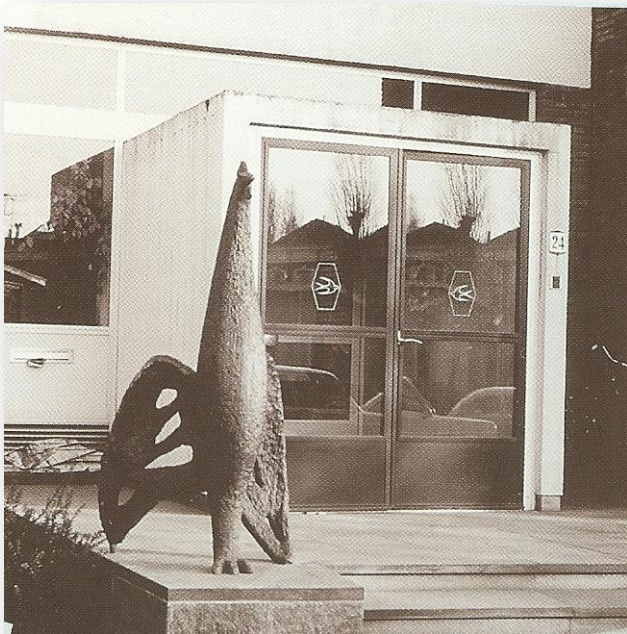
Bouwmeester junior is aanvankelijk helemaal niet van plan om bij het bedrijf van zijn vader te gaan werken. Maar na zijn studie economie begint hij toch op het bijkantoor in Amsterdam, waar hij de bijnaam AB-kwadraat krijgt: Aankomend Bediende Ad. Daar leert hij in korte tijd de kneepjes van het vak en heeft het wel naar zijn zin zo zonder verantwoordelijkheid. Papa vindt het voor hem echter tijd worden om naar Gouda te komen; het veertigjarig jubileum is net achter de rug en Ad wordt in juni 1964 benoemd tot directeur van de Goudse Verzekering Maatschappij N.V.

Hij voelt zich als zoontje van de baas met argusogen bekeken. Veel ervaring heeft hij niet en hij beseft dat er een zware druk op zijn schouders rust om het familiebedrijf onafhankelijk te houden en te continueren. Hij krijgt gelukkig veel steun van een paar ouwe getrouwen, die vanaf het begin bij het bedrijf betrokken zijn. Zijn vader is zo verstandig hem zijn eigen boon

tjes te laten doppen. De samenwerking tussen vader en zoon verloopt door goede onderlinge afspraken probleemloos.

Automatisering

Ad maakt zich sterk voor de aanschaf van een computer; dit is tamelijk vooruitstrevend en deze actie verleent hem dan ook voorgoed gezag in het bedrijf. Initiatiefnemer voor de automatisering is Nees Bezemer, die bij het bedrijf de kans kreeg van jongste bediende op te klimmen tot directeur binnendienst. In 1967 komt er vlakbij het hoofdkantoor, aan het Crabethpark een rekencentrum voor de automatisering, met daarboven flatwoningen. Omdat dit pand spoedig te klein wordt, moeten oude vervallen panden ernaast in 1972 plaats maken voor een nieuwe vleugel. Ook komt er een grotere, snellere computer, de IBM 370/145. Deze heeft zoveel overcapaciteit, dat vooral ook automatiseringsprojecten voor andere bedrijven hierop gevoerd kunnen worden.

De 'Grootvogel' voor het rekencentrum, Crabethpark 24

Het is een belangrijk moment in de geschiedenis van De Goudse. In maart 1973 vindt de officiële opening plaats van het gebouw en wordt stilgestaan bij de ingebruikname van de nieuwe computer. Deze gebeurtenis is toonaangevend in de automatiseringsbranche en haalt de landelijke pers. De aanvankelijke naam van de automatiseringsafdeling PlusPunt wordt gewijzigd in Informatikum. In de loop der jaren maakt deze branche een enorme ontwikkeling door.

Internationaal

Het is het Nederlands Bureau voor Buitenlandse Studentenbetrekkingen (NBBS) dat via De Goudse de markt buiten Nederland gaat verkennen. De Goudse biedt een studentenreisverzekering aan, die verschilt van andere verzekeraars: naast de kosten bij ongevallen zijn ook de geneeskundige kosten opgenomen en ze hanteren het 'payment-on-the-spot'-principe: de buitenlandse medische kosten worden direct door de dichtstbijzijnde studentenreisorganisatie betaald. Deze verzekering heet voortaan ISIS: International Students Insurance Service en dit is het begin van de afdeling 'Buitenland' van de maatschappij.

Buitenlandse expansie komt op gang in Engeland: Endsleigh Insurance Services in Cheltenham (ISTC). De ISTC-reisverzekering voor studenten geldt over de hele wereld en de reisorganisaties verkopen voor De Goudse de verzekeringen en handelen de schades af.

Een van die reisorganisaties is de National Union of Students (NUS), die Endsleigh heeft opgericht. Door financiële problemen van NUS moet Endsleigh weer worden verkocht. De dogmatisch, radicale NUS wil niet aan een Engels, verderfelijk kapitalistisch bedrijf verkopen. De Goudse valt echter wel in de prijzen, omdat die al bekendheid geniet bij de NUS en al een vertrouwde naam is. Kennelijk wordt er overheen gestapt dat ze Endsleigh verkopen aan een echt kapitalistisch familiebedrijf.

Langzaam worden met steeds meer landen contracten afgesloten en wordt de studentenmarkt uitgebreid naar de particuliere markt.

Sponsoring

Om aan te geven dat De Goudse midden in de samenleving staat sponsort het bedrijf vooral op het gebied van cultuur en sport; vaak gebeurt dit ter gelegenheid van een jubileum. Zo schenkt De Goudse bij het gouden jubileum in 1974 de stad Gouda de tuin achter de St.-Janskerk, die wordt opengesteld voor publiek en een 16^e eeuwse wip-watermolen bij de Reeuwijkse Plassen wordt weer in bedrijf gesteld. Bij het afscheid van Geert Bouwmeester als directeur schenkt ze een fors bedrag voor de bijdrage van de Agnietenkapel.

Een fonds helpt het Gouds museum bij de aankoop van toegepaste kunst van Goudse kunstenaars.

Er zijn tal van sportfondsen opgericht. Ook is De Goudse de hoofdsponsor van De Goudse Singelloop, het jaarlijkse loopfestijn door het centrum van Gouda. Daarnaast sponsort zij Roparun 2007 en neemt zelf actief deel met een team. Roparun staat voor Rotterdam PARIjs RUN: de

langste estafetteloop ter wereld, waarbij gezonde mensen, rennend van Parijs naar Rotterdam geld bijeen brengen om de kwaliteit van het leven van kankerpatiënten te verbeteren. Dit vindt steeds plaats in het Pinksterweekend. Voetbalclub Sparta wordt al meer dan tien jaar gesponsord en De Goudse komt geregeld met tussenpersonen en medewerkers naar wedstrijden kijken, en dat is weer goed voor de onderlinge verhoudingen.

De wijk Nieuwe Park wordt ook niet vergeten. Zo ondersteunt De Goudse ons wijkteam met een jaarlijkse bijdrage; het plantsoen met speelplekje aan het Crabethpark is eveneens door hun toedoen in overleg met bewoners tot stand gekomen.

Het lijkt wel een ware lofzang op dit bedrijf dat met hard werken, openheid en eerlijkheid is groot geworden. Maar er zijn natuurlijk ook mindere tijden geweest, bijvoorbeeld dat ontevreden klanten eens eventjes verhaal kwamen halen. Er was eens een beruchte Haagse familie, die een dubieuze brandschade wilde claimen: een zaakje waar zozegd een luchtje aan zat...ze lagen met de betreffende afdeling in de

clinch, omdat uitkering werd geweigerd en dat namen ze niet. Daartoe kwamen ze op een onverwacht moment met bedden en kookgerei naar Gouda om de hal van het kantoor te bezetten; ze wilden pas vertrekken nadat de Goudse met geld over de brug kwam. Enkele stoelen en ruiten sneuvelen, maar er vielen geen gewonden. Alles liep met een sisser af. Maar het verhaal vertelt niet hoe helaas.

Tot slot

Het kleine verzekeringsbedrijfje dat op de overloop in de Jeruzalemstraat begon is uitgegroeid tot een zelfstandige, onafhankelijke verzekeringsmaatschappij met ruim 800 medewerkers en een jaaromzet van ongeveer 900 miljoen euro.

Dat zij nog lang blijven bestaan, ter eer er meerdere glorie van Gouda èn van onze wijk Nieuwe Park.

(Bronnen: Ondernemers in Verzekeringen – De Goudse 1924-1999; door Vera Funke, 1999. Uit het dagboek van een 65-plusser – columns in 'Vogelvlucht' door H.D. Questro, 1979-1991. Website www.goudse.nl)